

Ö?retmen Karar Kat?Ima Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?retmen Karar Kat?Ima Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27079>

Özet

Ö?retmen Karar Kat?lma Ölçe?i (ÖKÖK), ö?retmenlerin okullar?nda al?nan idari, akademik ve zümre düzeyindeki kararlara ne ölçüde kat?ld?klar?n? ve bu süreçlerde ne kadar etkili olduklar?n? belirlemek amacıyla geli?tirilmis? öz bildirim dayal? bir psikometrik araçtır. Ölçek, e?itim yönetimi ara?t?rmalar?nda ö?retmenlerin örgütsel ba?l?l?klar? ve i? tatminleri ile karar kat?l?m düzeyleri aras?ndaki ili?kiyi incelemek için kritik bir öneme sahiptir. Ölçe?in geli?tirilme çal??mas? 2019 y?l?nda yay?mlanm??tır.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen, Karar Kat?l?m?, Okul Yönetimi, E?itim, Ölçek Geli?tirme, Psikometri, Örgütsel Davran??

Yazarlar

Müslim ALANO?LU, Zeynep DEM?RTA?

Amaç

Ö?retmen Karar Kat?lma Ölçe?i'nin temel amacı, ö?retmenlerin okul içi karar alma mekanizmalar?na kat?l?m düzeylerini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu kat?l?m, sadece bilgi al??veri?ini de?il, ayn? zamanda kararlar?n sonuçlar? üzerinde sahip olunan fiili etkiyi de kapsamaktadır. Ölçek, ö?retmenlerin mesleki özerkliklerini ve okulun i?leyi?ine olan katkılar?n? nicel verilere dönü?türerek, e?itim yöneticilerine okul iklimini iyile?tirme ve yönetim süreçlerini demokratikle?tirme konular?nda yol göstermeyi hedefler.

Ölçek, ö?retmenlerin karar alma süreçlerine kat?l?m?n? üç ana boyutta inceleyerek, bu kat?l?m?n hangi alanlarda yo?unla?t??n? veya eksik kald??n? belirlemeye olanak tan?r. Bu sayede, okul yönetiminin ve e?itim politikalar?n?n geli?tirilmesine yönelik spesifik müdahaleler tasarlanabilir.

Yap?

Ö?retmen Karar Kat?lma Ölçe?i, ö?retmenlerin karar alma süreçlerine kat?l?m?n? temsil eden çok boyutlu bir yap?y? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle E?itim Yönetimi ve Örgütsel Davran?? literatüründe kritik bir de?iken olarak kabul edilir. Ölçe?in faktör analizi sonucunda ortaya ç?kan üç ana boyutu, bu yap?n?n kapsam?n? tanımlar: **Zümre Kararlar? Boyutu**, **Okul Yönetimi Boyutu** ve **Ö?renci ??leri ve Akademik Kararlar Boyutu**.

Bu boyutlar, ö?retmenlerin müfredat geli?tirme, s?nav yöntemleri, okul bütçesi ve ö?renci disiplin

kararlar? gibi farkl? alanlardaki kat?l?m derecelerini ayr? ayr? de?erlendirerek, karar kat?l?m?n?n bütüncül bir resmini sunar. Yap?, ö?retmenlerin sadece dan??man olarak de?il, ayn? zamanda aktif karar vericiler olarak alg?lanma düzeylerini de yans?tmaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?larak incelenmi?tir. Örneklem büyüklü?ünün ve verilerin faktör analizi için uygunlu?unu gösteren Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) de?eri **.84** olarak hesaplanm??t?r, bu de?er kabul edilebilir düzeyin oldukça üzerindedir. De?i?kenler aras?ndaki korelasyon matrisinin faktörle?tirilebilirli?ini test eden Bartlett Küresellik Testi sonucu ise 2531.08 (df=91; p=.000) olarak bulunmu?tur. P de?erinin .000 olmas?, korelasyon matrisinin birim matristen anlaml? derecede farkl? oldu?unu, dolay?s?yla faktör analizinin uygun oldu?unu göstermektedir.

Faktör analizi sonucunda, ölçe?in toplam varyans?n **%72.73**ünü aç?klad??? tespit edilmi?tir. Bu yüksek aç?klanan varyans oran?, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? güçlü bir ?ekilde temsil etti?ini ve yüksek düzeyde yap? geçerli?ine sahip oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?k güvenilirli?i, **Cronbach Alpha (α)** iç tutarl?k katsay?s? ile de?erlendirilmi?tir. Elde edilen katsay?lar, ölçe?in hem genelinde hem de alt boyutlar?nda yüksek düzeyde güvenilirli?e sahip oldu?unu ortaya koymaktad?r.

Güvenirlik katsay?lar? ?u ?ekildedir:

Ölçek geneli için Cronbach Alpha (α) iç tutarl?k katsay?s?: **.85**

Zümre Kararlar? Boyutu için: **.86**

Okul Yönetimi Boyutu için: **.77**

Ö?renci ??leri ve Akademik Kararlar Boyutu için: **.81**

Tüm boyutlarda elde edilen alpha de?erlerinin .70'in üzerinde olmas?, ölçek maddelerinin ilgili olduklar? boyutlar? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü ve iç tutarl?l???n kabul edilebilir düzeyde oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçek, yap?s?sal olarak üç faktörlü bir yap?ya sahiptir. Bu faktörler, ö?retmenlerin karar kat?l?m?n?n farkl? örgütsel düzeylerde ger?ekle?ti?ini göstermektedir. Faktör yükleri ve maddelerin da??l?m?, ölçe?in kuramsal yap?s? ile uyumlu olarak belirlenmi?tir.

Ölçe?i olu?turan üç temel faktör ?unlard?r:

Zümre Kararlar?: Ö?retmenlerin kendi bran?lar? veya zümreleri ile ilgili al?nan teknik ve mesleki kararlara kat?l?m?n? ifade eder.

Okul Yönetimi: Okulun genel i?leyi?i, bütçe, personel politikalar? ve idari düzenlemeler gibi üst düzey yönetim kararlar?na kat?l?m? kapsar.

Ö?renci ??leri ve Akademik Kararlar: S?nav yöntemleri, ö?renci de?erlendirmesi, müfredat uygulamalar? ve ö?renci davran??lar?na ili?kin kararlara kat?l?m? içerir.

Araç

Test Type: Geli?tirme (Development)

Format: Çok Boyutlu Öz Bildirim Ölçe?i

Language Available: Türkçe

Population Group: Ö?retmenler

Age Group: Yeti?kin (Çal??an Nüfus)

Population Details: Resmi ve özel okullarda görev yapan ilkokul, ortaokul ve lise ö?retmenleri.

Test Methodology: 5'li Likert Tipi Derecelendirme. Yan?t seçenekleri "hiçbir zaman" (1), "nadiren" (2), "bazen" (3), "ço?unlukla" (4) ve "her zaman" (5) ?ekindedir.

Anahtar Kelimeler

Karar Verme, Okul ?daresi, Ö?retmen Motivasyonu, Örgütsel ?klim, Cronbach Alpha

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?il

Affiliation Email addresses: muslimalanoglu@gmail.com

Correspondence Address: Bilgi mevcut de?il

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ö?retmen Karar Kat?lma Ölçe?i, 2019 y?l?nda Alanoglu ve Demirtas taraf?ndan geli?tirilerek bilimsel literatüre kazandı?r?lm??t?r. Ölçe?in akademik çal??malarda kullan?m? genellikle referans gösterilmek suretiyle mümkündür; ancak ticari veya geni? çapl? uygulamalar için sorumlu yazar Müslim ALANO?LU ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi önerilmektedir.

Kaynaklar

Alanoglu, M., & Demirtas, Z. (2019). A study on developing Teacher Participation in Decision-Making Scale. *International Online Journal of Educational Sciences*, 11(2), 244-253. Bu çal??man?n orijinal makale ba?lant?s? iojes.net adresinde yer almaktad?r.

Ö?retmen Karar Kat?lma Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: ogretmen-karar-katilma-olcegi-toad.pdf

A?a??da ölçekten örnek maddeler sunulmu?tur:

My view is taken about what the methods to be used in exams should be

My view is taken about the running of school canteen.